

चाय्ये चमरः । श्रुतादिना युद्धे तिष्ठताम् । शब्दे ।
४ गच्छे ५ श्वेतजुषे ६ विकृततड्ये च पु० । ७ द्रुवायां स्त्री
टाप् राजनि० दपविले लि० ।

पूतक्रतु पु० पूतः शुद्धः क्रतरस्य । इन्द्रे जटा० । तस्य पत्नी
जीष् ऐङ् । पूतक्रतावी तत्पत्न्यां श्रव्याम् स्त्री ।

पूतगन्ध पु० पूतः पवित्रो गन्धो यस्य । वर्धरे (वावुदत्तचरी)
राजनि० ।

पूतहृष न० नित्यक० । श्वेतजुषे राजनि० ।

पूतदृष्ट पु० नित्यक० । पनसदृशे राजनि० ।

पूतधान्य न० नित्यक० । तिष्ठे राजनि० ।

पूतना स्त्री पूतयति पूत+णिच्-ल्यु । १ हरीतकीभेदे वा च
सिन्धुदेशजादस्तावक इहती च शेषेने प्रयस्ता राजनि० ।
२ गन्धमांसां राजनि० । शकस्य धानीभेदे वा च यजुनी
रूपं कृत्वा कण्ठस्य विपाक्तं कृतं ददौ । कण्ठेन च तस्याः
प्राणैः सह कृतं पपाविति कथा हरिवं० ६१५० ।
भाग० १०।६ । कण्ठेन ग्रहिता वा राजसीरूपा
वाचघातिनी सौम्यरूपं कृत्वा कण्ठाय विपाक्तं कृतं
पातं ददौ कण्ठेन च तस्याः कानपानमिषेण प्राणा-
कर्षणेन वा निहत्येति स्थितम् । ४ वाचयजुभेदे सुश्रुतः
तल्लक्षणादिकं यजुशब्दे २७६४ पु० उक्तम् । ५ वाकानां
सुहृदरोगभेदे स्निग्धपूतनशब्दे ५८४ पु० तल्लक्षणादि ।
६ वाचभास्वकाभेदे "हतोये द्विसे मासे वर्षे वा गृह्णाति
पूतना नाम माहका । तया गृह्णीतमालेपे प्रथमं भवति
ज्वरः । नालसङ्केजयति स्तन्यं न गृह्णाति दण्डिं वज्राति
क्रन्दति ऊर्ध्वं निरीक्षते" चक्रपाणिदत्तः ।

पूतनारि पु० इत० । वाचदेवे श्रीकण्ठे यन्दर० पूतनारा-
त्यादयोऽप्यत्र । पूतनाशब्दे दृश्यम् ।

पूतफल पु० पूतानि फलान्यस्य । पनये (कांटाब) । राजनि०

पूतभृत् पु० पूतं शुद्धं सोमरसं विभर्त्ति भृ-किप् इत० ।
सोमरसाधारे फालभेदे यजु० १८।२१ वेददी० ।

पूतयथ अन्ध० पूता निस्तूषीकृता यथा अत्र तिष्ठन् अन्धयो ।
पूतयथाधारे च्छादौ ।

पूतात्मन् लि० पूत आत्मा यस्य । १ शुद्धानः करणे २ शुद्धदे-
व । श्विष्णो पु० "पूतात्मा परमात्मा च" विष्णुस० ।

पूति न० पू-कर्त्तरि क्तिप् । १ रोहिण्यक्षे । भावे क्तिन् ।
२ पवित्रतायाम् राजनि० । पूय विशरणे दुर्गन्धे च
क्तिप् । ३ दुर्गन्धे ४ दुर्गन्धवति लि० रायचक्रुटः ।

पूतिक न० पूता दुर्गन्धेन कायति कै-क । १ विठायां

२ पूतिकरस्त्री पु० । ३ शाकभेदे स्त्री (३५) "पूतिका तण्डु-
लातिका" इति स्मृतिः । ४ माजाल्याश्च राजनि० । पूतिका
च सोमांशुतो जातेति सोमस्याभावे प्रतिनिधित्वेन पाण्डु-
तदेतत् ताण्डुला० ८४।५।२ उक्तं यथा "तस्य वे हिम-
भाण्ड्यांशवः परापतंस्ते पूतीका अभवन्" कान्दसो दीर्घः ।
"हिमभाण्डस्य सोमस्य पतिताः पंगवः पूतिका अभवन्"
तस्मात् सोमाभावे पूतीकादीनां प्रतिनिधित्वेन स्त्रीकृत-
व्यतामभिधातुं प्रासक्तिकानामेषाम् उपन्यासः" भा० ।

पूतिकरज(स्र) पु० पूतियुक्तः करजः(स्रः) । (नाटाकरसजा)
करजभेदे चमरः । करजशब्दे १६८८ पु० दृश्यम् ।

पूतिकर्णक पु० पूतिः कर्णो यस्य कर्णः । कर्णरोगभेदे "कर्णवि-
ह्विपाकादा जायते चान्धुपूरणात् । पूयं स्रवति वा पूति-
स्रवेयः पूतिकर्णकः" इति माधवकरः । [यन्दरत्ना०]

पूतिकामुख पु० पूतिका तत्फलमिव मुखमस्य । शब्द-
पूतिकाष्ठ न० पूतेः पावनार्थं काष्ठम् चतुर्थ्यर्थे अश्वघासवत्
इत० । देवदारुणि यन्द० च० । संज्ञायां कन् । पूतिकाष्ठ-
सरलदृशे पु० चमरः ।

पूतिकीट पु० कर्म० । (गंधोपोका) कीटभेदे सुश्रुतः ।

पूतिकेश्वरतीर्थ तीर्थभेदे शिवपु० ।

पूतिगन्ध पु० पूतिर्दृष्टो गन्धो यस्य । गन्धके चमरः ।
२६५ दीर्घश्च राजनि० । २२२ न० कर्म० । ३ दुर्गन्धे पु०
वा इत्थमा० । पूतिगन्धि दुष्टगन्धयुक्ते लि० । स्मार्धे क ।
पूतिगन्धि कदुष्टगन्धान्ति । पूतिशब्दे वाङ्मन्यां स्त्री राजनि०

पूतिघास पु० "मद्गुम्विकृतस्य घासिकाऽवकुम्पपूतिघासवानर-
प्रभृतयः खगाः" सुश्रुतोक्ते जन्तुभेदे ।

पूतितैल स्त्री पूति दुर्गन्धं तैलं यस्याः । प्लोतिघास्याम्
(बताकट्की) रत्नमा० ।

पूतिनस्य न० नमि भवः यत् कर्म० "दोषैर्विदग्धैर्गन्धतासुमुखे
संवाधितो यस्य समीरयस्तु । निरेति पूतिर्घ्ननासिका-
भ्यान् पूतिनस्यं प्रवदन्ति रोगम्" सुश्रुतोक्ते नासारोगभेदे
पूतिनासिक लि० पूतिनासिकाऽस्य । दुर्गन्धनाशयुक्ते
"पिशुनः पूतिनासिकः" वाच० । पिशुनाकर्षविपाक-
तया पूतिनासिकवृत्तम् ।

पूतिपक्ष पु० पूतीनि पक्ष्याण्यस्य । गोनाशभेदे राजनि० ।

पूतिपुष्पिका स्त्री पूतीनि पुष्पाण्यस्याः क्व कापि अत्र
इत्यम् । शातलुङ्गायाम् रत्नमा० ।

पूतिफला(ली) स्त्री पूतीनि फलान्यस्याः वा जीप् । सोम-
राज्याम् चमरः । जीवन्तः जटाध० ।